

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnishvu prejeman:	
celo leto	K 24.—	celo leto	K 22.—
pol leta	12.—	pol leta	11.—
četrt leta	6.—	četrt leta	5.50
na mesec	2.—	na mesec	1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knažlova ulica št. 5, (I. nadstropje levo), telefon št. 84.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petdnevnostna politika v enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamena številka velja 10 vinarjev.

Na pisarni naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25.—	celo leto	K 28.—
pol leta	13.—	pol leta	13.—
četrt leta	6.50	četrt leta	6.50
na mesec	2.80	na mesec	2.80

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak.

Upravištvu: Knažlova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Shod v Mestnem domu.

Dne 25. aprila se je vršil v »Unionu« klerikalni shod, na katerem je iz ust voditelja klerikalne stranke dr. Šusteršiča kar deževalo očitaj, zabavljic in napadov na narodno - napredno stranko, pozneje pa je tudi deželni odbor profesor Jarec v nekem svojem govoru nagromadil tudi cel kup neresnic in zavijanj o narodno - napredni stranki, tako da je bilo nujno potrebno odgovora, da ne bi se sicer morda moglo očitati z nasprotniške strani narodno - napredni stranki, da je molče vtaknila v žep vsa ona očitanja, češ, ker jih je morala, ker so bila upravičena. Narodno - napredna stranka je sklicala shod med tednom zvečer, ali visoka c. kr. deželna vlada je v svoji velikanski skrbi za javni in mir in red, oziroma varnost ljubljanskega prebivalstva uvidela živo potrebo, da shod prepreči. Tako se je shod vršil šele včeraj, v četrtek dopoldne v »Mestnem domu«.

Shod je otvoril načelnik izvrševalnega odbora župan Hribar in pozval deželnega poslanca dr. Novaka, da prevzame predsedstvo.

Dr. Novak pozdravi v velikem številu, do 400 oseb, navzoče zborovalce v imenu izvrševalnega odbora, izražajoč veselje na tako lepi udeležbi, kar je dokaz, da se strankini pristasi živo zanimajo za strankino delovanje. Ako vsak strankin pristasi v svoj ožji krog zanesa tako živo zanimanje za strankine zadeve, potem se pač ni bati, da bi se uresničile vroe želje nasprotnikov, češ, da narodno - napredna stranka mora v zemljo. Narodno - napredna stranka bo vzlic vsemu blebetavemu ječanju nasprotnikov stala neomajna, a zato mora vsak posameznik storiti svojo dolžnost v krvavem boju z nasprotniki. V zadnjih časih zlasti je bilo nametnega po klerikalcih toliko blata na narodno - napredno stranko, toliko psov, da je izključeno, da bi narodno - napredna stranka molčala na vse to, temveč je nujno potrebno, da jasno označi svoje stališče, kar hoče storiti z današnjim shodom.

Nato podeli besedo državnemu poslancu

županu Ivanu Hribarju,

ki pred vsem poudarja, da se niso v sedanjem parlamentu uresničili upi in želje, katerih uresničenje je pričakovalo ljudstvo od parlamenta, izvoljenega na podlagi splošne in enake volilne pravice. Mnogo je sicer obetal ta parlament, ali vse kaže, da stvar ni nič boljša, kakor je bila v starem kurijalnem parlamentu. Dasi imajo v državi Slovani večino, potisnjeni so v parlamentu v manjšino in tako se povsod hoče kazati nemška premoč, kakor da bi bila splošna in enaka volilna pravica le nekaka pluralna volilna pravica za Nemce. In dokler se te razmere ne izpremenijo, dokler slovanska večina ne pride do veljave, toliko časa ni pričakovati izboljšanja.

Državni zbor je prekinil svoje sejanje in je nadaljuje šele po binokostih. Načelniki klubov so sklenili, da se vrši prihodnja seja dne 3. junija, a skoraj gotovo je, da zasedanja ne bo pred 10. ali 15. junijem. Zasedanje se je prekinilo v popolnem sporazumljenju vlade z voditelji strank. Položaj je skrajno nejasen, gotovo nevzdržljiv. Reklo se je, da bo ta državni zbor deloval, ali kakor kaže sedanj položaj, ni pričakovati rednega in uspešnega delovanja, dokler vlada ne pride do prepričanja, da je vzdrževanje nemške premoči nemogoče, dokler se v resnici ne izvede princip splošne in enake volilne pravice v sedanjem parlamentu. Sicer se bo tudi v sedanjem zamotanem položaju že našel kak kompromis, kakor se je dosedaj še vedno, ali gotovo zopet nastane kriza in položaj se le poslabša, ne pa zboljša.

V državnem zboru bi bil sedaj moral priti na razpravo nujni predlog dr. Šusteršičev o agrarni banki v Bosni. Stvar je v resnici nujna. Predlog je bil vložen sporazumno z obema jugoslovanskima kluboma in Slovensko enoto. Slovanska enota ni imela nič proti temu, da pride pred obravnavo tega nujnega predloga na vrsto državni proračun, to pa iz sledečega vzroka. Za nujnost je treba dvetretjinske večine, za sprejem proračuna pa le navadne absolutne večine. Sicer bi najbrž tudi nujnost predloga o bosanski agrarni banki dobila dvetretjinsko večino, ali večja verjetnost pa je, da bi se dobila navadna večina proti proračunu, in potem je poraz vlade gotov. To ve tudi vlada sama, in mogoče je, da stopi pred parlament že deloma izpremenjena vlada, predno pride proračun na razpravo.

Če govorimo o »Slovanski enoti«, moram tu reagirati na napad v »Slovenec« zaradi mojega govora na shodu na Rakeku, na katerem sem rekel, da se bojim, da bi se klerikalci, kateri so sedaj v opoziciji proti vladi, v odločilnem trenutku umaknili. »Slovenec« me je radi tega vehementno napadel, a bil sem upravičen do onega izreka po notici v »Slovenec« z dne 8. t. m., v kateri pravi, da je v zadevi bosanske agrarne banke obrnjena ost le proti državnemu finančnemu ministru Burianu, katerega je treba v delegacijah odreči proračun.

Ost vsega našega delovanja se je obračala proti našemu ministrstvu, ker ni zadostno varovala interesov naše državne polovice. Če bi bilo naše ministrstvo pravočasno poseglo vmes, bi bosanska agrarna banka ne bila dobila tolikih koncesij, in bi se tudi ne bilo zgodilo to, kar se je že, namreč, da je ta banka že pred tednom dni otvorila svojo pisarno v Sarajevu in je začela dreti bosanskega kmeta; kar se je zgodilo v kljub odločnemu nastopu v avstrijskem parlamentu. Naš nastop je imel svojo ost naperjeno proti naši vladi. Če pa piše »Slovenec«, da je ost obrnjena proti Burianu, potem to vzbuja sum, da so se naši klerikalci vdali vladi, da jo hočejo podpirati, in da jim je le še na tem, da pade Burian. Sklicujoč se izrecno na tisto notico sem rabil ono ostro frazo na shodu na Rakeku. Ako se hočejo klerikalci v prihodnje izogniti takim stvarim, naj pa dr. Šusteršič naroči »Slovenec«, da naj njegov dunajski poročevalec stvar nekoliko bolj prevdari, predno jo sporoči listu.

Upravičen pa sem bil zato tudi po sledečem. Dne 20. septembra se je vsled nepremišljenosti mladega poročnika streljalo v Ljubljani, padlo je žrtev in ranjenec. Tedaj je bilo misliti, da se bodo vse slovenske stranke zavzele za stvar in zahtevale na odgovor krivice. Domobranski minister Georgi je v resnici odgovoril, ali tako, da je bilo vse prav, kar se je zgodilo, da je imel Mayer prav, da ni nič zakrivil. (Ogorčeni klici: škan-dal, sramota!) Izrekel je nekdo besedo škan-dal! Da, res je bil to škan-dal, to pa zato, ker je minister Georgi odgovarjal tako po dogovoru z voditelji klerikalcev! (Klici: Fej!) In to me je gotovo upravičevalo, da sem izrekel ono ostro sodbo na Rakeku.

Odgovoriti hočem še na nekatera očitanja, ki jih je dr. Šusteršič zaludil na shodu v »Unionu« narodno - napredni stranki v obraz. Govoril je o nevarnosti vojske, ki je nastala zaradi aneksije Bosne in Hercegovine. Resnica je, da smo vsi Slovani z veseljem pozdravili aneksijo ravno tako, kakor smo z radošjo pozdravili okupacijo teh dveh dežel, to pa zato, ker se s priklopljivjo Bosne in Hercegovine znatno pomnoži število Slovanov v naši državi, ki je vsled močnejše slovanske večine prisiljena, da dela slovansko politiko. S tem pa še ni rečeno, da bi se človek moral navduševati za delovanje našega mini-

stra zunanjih zadev. Prepričan sem namreč, da bi bil Aehrenthal dosegel isti uspeh na drug način. Milijoni so šli v izgubo, katere bodo morali sedaj trpeti davkoplačevalci, izbruhnila je nevarna kriza, skoraj vojna, samo da se je Aehrenthal dogovoril za odškodnino s Turčijo. Dr. Šusteršič pa je očital narodno - napredni stranki, kakor da bi bila navdušena za vojno, za boj. Rekel je, da so vsled tega v Belgradu in drugje mislili, da bomo Slovenci pomagali Srbom, ako pride do vojne. Take misli da so imeli v Belgradu, Petrogradu in Parizu. Bilo bi to res mogoče edino le tedaj, ko bi bili v Belgradu, Petrogradu in Parizu tudi tako silno navni, kakor so bili dr. Šusteršičevi poslušalci v »Unionu«. Naj je bilo postopanje srbske, ruske ali francoske diplomacije še tako neprimerno, vendar ni ta diplomacija tako bedasto neumna, da bi mogla kaj takega pričakovati. Bodimo le prepričani, da je bila diplomacija jako dobro poučena o resničnih razmerah pri nas. Če pa izražamo svoje simpatije proti Srbom, tega ne bomo zatajevali, saj jih tudi dr. Šusteršič ni zatajeval v državnem zboru. Vkljub tem simpatijam pa ni mogel nihče biti na nejasnem o našem mišljenju. Pri nas ni bilo, je ni in je ne bo veleizdaje! Prepričani smo, da je naši narodnosti zagotovljen obstanek v tej državi, če nam le hoče biti pravična.

Očital nam je tudi, da smo se liberalci kar topili lakajskih čustev pred srbskim prestolonasled. Jurjem, to pa zato, ker so mu nekateri listi očitali, da je on sam v državnem zboru govoril preveč lakajsko. Jaz sam sem ta dr. Šusteršičev govor poslušal jako pazno, in jaz kakor tudi še marsikateri drugi držav. poslanec, sem dobil vtisek skrajne servilnosti in bizantizma. In če sedaj očita nam, da se topimo vsi lakajskih čustev napram kraljeviču Juriju, mu morajo to zopet verjeti edino le njegovi poslušalci v »Unionu«. Kdor je namreč pazno čital enunciacije srbskega prestolonaslednika Jurija, se je moral pač prepričati, da se je mladeneč predaleč spustil, da v njegovi glavi ni vse normalno. Je pač še mlad. Kar mene tiče, sem pač zadnji, ki bi se topil lakajskih čustev pred kraljevičem Jurjem. Pravim le, da je sreča za Srbijo, da se je Gjorgje odpovedal prestolonasledstvu. Poznam to lepo zemljo srbsko in ne želim bi, da bi zašla zopet v take nesrečne krize, v kakršnih je bila za časa Milana iz Aleksandra.

Rekel sem, da je bilo postopanje ruske diplomacije skrajno neprimerno. Nemci v naši državi imajo največjo zaslombo v Nemcih v nemški državi. Vsi vemo tudi, kako oporo imajo naši Italijani v Rimu, saj se je Tittoni z vso silo zavzel za italijansko univerzo. Tema dvema narodoma je položaj v naši državi prav prijeten. Kaj pa mi Slovani? Ali imamo kaj zaslobe v veliki slovanski Rusiji? Nič! In temu je kriva edino le ruska diplomacija. Kako velikansko moralno zaslombo bi lahko imeli avstrijski Slovani v Rusiji, ako bi bila stvar drugačna, koliko bi nam ta zaslomba koristila! Veliko napak je naredila ruska diplomacija, a naravnost gorostasna pa je bila ta, da je ščuvala malo Srbijo proti veliki Avstriji. Jaz sam sem poudarjal svoj čas v državnem zboru, da Avstrija lahko Srbijo zmečka v parmesecih. To je bilo tako jasno povedano, da so morali razumeti tudi v Srbiji. In če sedaj dr. Šusteršič očita meni, da jaz pomagam gojiti sovražna čustva proti Avstriji, to ni res. Rusija je, ne oziraje se na položaj Slovanov v naši državi vodila politiko proti Avstriji, a pri tem je nasledla Angliji. In ker se je pri celi stvari pokazala ruska diplomacija tako nespretno — v nasprotnem slučaju bi bil položaj popolnoma drugačen — je posegla vmes Nemčija in vrgla svojo odločujočo besedo na

tehtnico. Vsa naša notranja in zunanja politika suče vedno le okrog ene zvezde stalnice, ki je Berlin! In zato je prišlo zopet do odločno protislovanske politike avstrijske. Naša stvar je, da se taki politiki odločno upremo. Tako ne sme iti dalje. Slovani imamo toliko moči, da preprečimo tako nadaljno postopanje.

Ob isti priliki se je dr. Šusteršič dotaknil tudi nečesa, kar je pred kratkim poslal v svet hrvatski poslanec Radić. Radić je čutil potrebo iti tudi v Rusijo predavati. Radić je za nešenjak, ki na Hrvatskem ne šteje ravno tako veliko. Svoj čas je bil v Avstriji kurendiran, sedaj pa dela pri nas hiperlojalno politiko. Dr. Šusteršič je pripovedoval, da se je poslanec ruske dume grof Bobrinski izrazil napram Radiću, da so bosanski frančiškani sami lopovi. Poznam grofa Bobrinskega kot visoko izobraženežega moža in se mi zdi nemogoče, da bi rekel kaj takega. Če je napravil kak medklie, se je gotovo glasil drugače, in beseda »lopov« gotovo ni padla iz njegovih ust. Na vprašanje Radićev, kje je to izvedel, pravi Radić v svoji »Hrvatski Misli«, kakor je za njim tudi pisal »Slovenec«, da mu je grof Bobrinski odgovoril: »V Ljubljani!« Grof Bobrinski je bil res v Ljubljani na vseslovanskem časniskem kongresu in je gotovo govoril z marsikaterim srbskim, poljskim, hrvaškim in slovenskim časnikarjem, a pri slovenskih časnikarjih se gotovo ni informiral o bosanskih razmerah, temveč pač gotovo pri kakem drugem, ki jih boljše pozna. Ali dr. Šusteršič ni povedal tako, kakor je pisal Radić v »Hrvatski Misli«, ali »Slovenec«, temveč je rekel namenoma: »Slovenci v Ljubljani so mi povedali!« Konstatiram, da med nami naprednimi Slovenci ni človeka, ki bi bil v stanu izustiti kaj takega proti bosanskim frančiškam, in te dr. Šusteršičev izrek je nečuvna denunciacija, za katero ni mogoče najti izraza, da bi se jo zadostno ožigosalo. Jaz sam gotovo nisem izrekel take besede, ker sem veliko in prijateljsko občeval z bosanskimi frančiškani in njihovim vodjem fra Grgo Martićem in jih vedno visoko cenil.

Radić je predaval tudi v Ljubljani in tu poudarjal, da v ruski dumi ni prav nič slovanskega. Občeval sem veliko s člani dume in priznati moram, da so bili njihovi pojmi o slovanstvu res še zmedeni in nejasni. Ali po zadnji konferenci v Petrogradu je mnogo njih že izprevidelo, da je bilo njihovo mnenje napačno, in ravno zadnje dni sem dobil iz Petrograda od odličnega člana dume poročilo, da sedaj razume stališče avstrijskih Slovanov, zakaj se drže te države, da uvidi dolžnost ruskih odločilnih krogov, da se zanimajo za to politiko avstrijskih Slovanov, da jih v njej podpirajo. Očitanje, da poslanci ruske dume splošno ne umevajo Slovanstva, je torej nekako obrekovanje, katero je treba zavrniti. Ako še ni v nekaterih krogih pravega spoznanja, je pa gotovo, da bo ravno duma povzročila ta prepoved.

Ravno tako je tudi neresnično, da bi bilo prepovedano ruskemu časopisju pisati o slovanskih zadevah. Ravno tedaj, ko so se mudili poslanci dr. Kramar, dr. Hljevovički in Hribar v Petrogradu, je organ ministrskega predsednika Stolypina »Rossija« priobčil jako simpatičen pozdravni članek.

Dr. Šusteršič je nadalje govoril o ljubljanskem občinskem volilnem redu. Klerikalci pač hočejo ljubljanski občinski red temeljito izpremeniti, in imajo že izdelan načrt, da ga predlože kranjskemu deželnemu zboru. Vprašanje je le, ali jim bo mogoče prodreti takim načrtom. Jasno je, da jim gre pri celi stvari edino le zato, da popolnoma zagospodarijo v deželi, v mestih ravno tako, kakor na kmetih, da bi tudi tu enakogrešili na račun ljubljanskih davkopla-

čevalcev, kakor gre še zunaj na deželi. Z isto stvarjo se je bavil tudi deželni odbor profesor Jarec, ki najbrž hoče napraviti enako karijero, kakor jo je napravil profesor Suklje. Toda o njem pozneje.

Dr. Šusteršič je govoril tudi o proračunu ljubljanske mestne občine, češ, da izkazuje velik primanjkljaj. Govoril je pač stvari, katerih ne pozna niti najmanj. Prepričan sem, da računskega zaključka ni imel niti v roki. V resnici izkazuje namreč zaključek rednih dohodkov in izdatkov velik prebitok, pač pa je res primanjkljaj pri izrednih izdatkih, za stvari, katerih izvršitev zahtevajo izrednim potom davkoplačevalci in občinski svetniki. S tem primanjkljajem sem hotel le pokazati, kam bi prišli, če bi se vedno preveč zahtevalo za nove naprave. O deficitu pri mestni občini torej ni niti govora. Pač pa vemo vsi, da je velik deficit pri deželni upravi kranjski in to tudi pri redni.

Zavrniti hočem v nadaljnjem nekater trditve profesorja Jareca. Očital mi je, sem napadel deželni odbor, ker je plače zvišal uradnikom. To očitaje je neupravičeno, neresnično v tej obliki, kakor jo je izrekel. Jaz nisem bil nikdar proti uradništvu. Za časa mojega županovanja so se trikrat zvišale plače mestnim uradnikom in uslužbencem. Za zboljšanje razmer deželnih uradnikov sem bil svoj čas sam referent v deželnem zboru in so se ravno name obračali deželni uradniki in uslužbenci z vsem zaupanjem v tej zadevi.

Profesor Jarec je očital nepravilno postopanje pri imenovanju tržnega nadzornika. Rekel je, da se je poleg Ribnikarja oglašal za to službo še drug, popolnoma kvalificiran prosilec; toda ko je prišel, se je zahtevalo od njega, da mora biti političen agitator. Ker pa tega ni hotel obljubiti, da ni dobil službe. To je podlo natolcevanje in obrekovanje. Dotičnik ni prišel nikdar na magistrat in nihče ni govoril v takem smislu z njim. Prof. Jarec je govoril neresnico, morda nevedoma, ali drugače naj se pa prej informira, kajti sicer bi bil človek prisiljen misliti, da se na njem uresničuje nemški rek: »Wie der Schelm selbst ist, so denkt er von anderen!«

Prof. Jarec je pripisoval veliko zaslugu deželnemu odboru, češ, ker je onemogočil podaritev mestnega stavbišča društvu »Mladiki« za zgradbo internata. »Mladiki« je društvo slovenskih dam, ki hoče zgraditi internat za deklice, ki posejajo ljubljanske šole, višjo dekleško šolo, licej itd. Gojenk se kar gnjuje v zavod, a vseh ni mogoče sprejeti. Letos so jih morali veliko odkloniti. »Mladiki« torej uživa veliko simpatij, in je dobila toliko prostovoljnih doneskov, da si je napravila opravilo in hoče tudi začeti z zgradbo internata, v katerem bi bilo prostora za 80—100 gojenk. In tu se potem baha prof. Jarec, kako dobroto je storil dež. odbor, ki je prepričal, da bi obče svet ljubljanski daroval »Mladiki« stavbišče za internat. Komu pa pride internat v korist? Gotovo slovenskemu narodu, saj pridejo v internat deklice, ki bi sicer šle v nemške šole, mesto Ljubljana pa tudi precej pridobi, saj toliko gojenk tudi veliko porabi in vse to se nabavlja v Ljubljani. In pravil je nadalje, da je »Mladika« imela 6300 K dobička. Informiral sem se in izvedel, da ta »dobiček« izhaja le iz — prostovoljnih doneskov članov. Pa če bi bil tudi res ta dobiček, bi to bilo le častno za društvo, da tako dobro gospodari. Sicer pa je vse to le zlobnost, kajti hotel ni nič družega, kakor društvo denuncirati fiskusu, češ »Mladika« ima toliko dobička, sezi po tem prebitku, obdavči ga! Če je nesel internat toliko dobička »Mladiki«, koliko dobička morajo imeti šele nune, ki imajo po 200 gojenk! (Zivahno pri-trjevanje!) Zakaj pa prof. Jarec to

skriva! Seveda, klerikaleci so proti »Mladiki«, ker v njej delajo narodne dame, dočim oni napenjajo vse svoje moči za nunske šole.

Profesor Jare je očital mestnemu svetu ljubljanskemu, da se je podal v stavbne spekulacije — krave bi se morale smejati, ako bi slišale kaj takega — in le čudim se, da so poslušalci v »Unionu« tako mirno sprejeli to bedarijo. Vsakomur je znano, kako dolgotrajnih pogajanj je bilo treba, da se je spravila iz mesta vojaska bolnica in oskrbovališče. Že l. 1883. smo prosili cesarja, da zaukaže, da erar proda to mestni občini, ali bilo je zaman. Šele po potresu se je posrečilo stvar uravnati, to pa šele potem, ko je že Kranjska stavbna družba ponudila, da kupi prostor za namenom, da bi tam zgradila nemško gledališče in morebiti tudi novo palačo za Kranjsko hranilnico. Šele tedaj se je posrečilo po dolgotrajnem posredovanju tedanjega drž. posl. dvornega svetnika Perjančiča aranžirano. Bolnišnico je zgradil erar sam, oskrbovališče pa se je zavezala zgraditi občina. Svoj čas so tudi klerikaleci odobraval, to sedaj pa imenuje profesor Jare to stavbno spekulacijo in grozi z deželnim odborom. Mislim, da deželni odborniki pač niso padli tako nizko, da bi mu šli na lim, saj morajo izpredvideti, koliko koristi ima ljubljanska občina od te stvari.

Profesor Jare se je nadalje jezil, da je občina prodala dve parceli »Ljubljanski kreditni banki«. Zakaj vsa ta jeza? »Kreditna banka« zgradi tam hotel in klerikaleci se boje konkurence za »Union«. Zato sta tudi dva njihova pristaša vložila pritožbo proti temu sklepu. Občina je dosegla jako lep uspeh, kajti prodala je m² po 75 K. kakor še ni bil prodan dosedaj svet v Ljubljani. Občino stane ves prostor 470.000 K, klerikaleci bi pa radi, da bi ostal ta prostor prazen, dokler se ne gradi mestna hiša ali vseučilišče. Koliko obresti gre tu v izgubo. Če bi pa hoteli graditi mestno hišo, bi bil prof. Jare prvi, ki bi vpil: glejte, kako denar zapravljajo. Ves ta krik je le zato, da preprečijo nov hotel.

Kreditna banka bo zazidala pol-drugi milijon. Koliko bodo tu zaslužili obrtniki. Treba pa je tudi, da se kaj več stori za sprejem tujevalcev. Zato je le pozdraviti načrt Kreditne banke, da zgradi hotel, tako veliko stavbo, od katere bo plačevala tudi veliko naklad. Le strankarska strast zaslepljuje klerikalece, ki hočejo, da naj rajši mesto trpi škodo, ker bi sicer oni morda kaj trpeli. Prof. Jare tu ni bilo vseh, da je župan Hribar prodal predsedniku Kreditne banke Hribarju oni svet. Naj le bodo veseli, da se je to zgodilo tako. Če župan Hribar ne bi bil ustanovil Kreditne banke, bi tudi sedaj ne bilo takega kupca, in svet se bi moral res prodati pod ceno. Davkoplačevalci so mu lahko hvaležni zato.

Profesor Jare je končno trdil, da Ljubljana ne plačuje toliko davkov, kakor je to trdil dr. Tavčar na nekem shodu. Rekel je, da plačuje Ljubljana le 35%, dežela pa 65%. Ne bom natančno preiskaval, ali to odgovarja resnici. Naj je to resnično in če je tudi samo toliko, je to velika vsota, ker Ljubljana s svojimi 40 tisoči prebivalci plača 35% vseh davščin, ostalih 470.000 prebivalcev pa samo 65%. — Rekel je nadalje, da ni res, da bi Ljubljana dobivala za vse to pa le 30.000 K, Ljubljana pa dobiva 600.000 kron za šole, dežela pa le 300.000 K. Da, kam naj pa vendar država spravi šole, gimnazije, realke itd., ali morda v Sorico, ali k Sv. Joštu, če ne v glavno mesto? In od tega ima tudi dežela korist, saj dobivajo kmetski sinovi v mestih vse, veliko podpor itd. Dež. vlada bo menda tudi v glavnem mestu, ali pa naj jo morda pošljejo v Medvode? S takimi stvarmi speljava profesor Jare sam sebe ad absurdum. Pravi tudi nadalje, da uradniki porabijo svoje plače v Ljubljani. Verjamem, res je to, vem, da tudi gospod deželni glavar porabi veliko v Ljubljani, na Brionskih otokih morda več, ali komu pa pride vse to v prid? Ali ne predvsem našemu kmetu, ki vse svoje pridelke po najboljših cenah prodaja v Ljubljani? Saj vendar vsak ve, kaka draginja je samo vsled pritiska, ki ga izvaja kmet na mesto. Tako bi končno prof. Jare lahko rekel, da so vse ceste na deželi tudi v korist edino le Ljubljani, ker se kmetje pa njih lahko vozijo v Ljubljano, vodovodi na deželi, ker pije ljudstvo tam dobro vodo in ne zanaša tifusa v Ljubljano, ali ker ima sedaj zdravo vodo, da jo priliva mleku, katero potem drago prodaja v Ljubljani. Tako je profesor Jare res sam svoje dokaze speljal ad absurdum!

Toliko sem hotel odgovoriti. Zdelo se mi je potrebno, da nasprotniki ne bodo mislili, da bomo molčali, ker oni govorijo neresnico. Bil sem popolnoma objektivni in nisem napadal klerikalcev, zavrniti sem hotel le neresnico. V državnem zboru smo edini in upam, da bomo tudi ostali. Če se pa vodstvo stranke spozabi tako daleč, da govori neresnico, je moja dolžnost, da jih zavračam. Podati sem hotel le sliko o današnjem položaju. O svojem delovanju bom pa govoril po-

zneje in upam, da bom mogoče stopiti pred svoje volilce z marsičkimi zadovoljivimi in dokazati, da ni res, kar pravijo nasprotniki, da moje delovanje ni vredno prav nič, niti fajfe tobaka. Stopil bom pred vas le z gotovimi fakti. (Živahno, dolgotrajno odobravanje!)

Predsednik dr. Novak se v imenu zborovalcev prav iskreno zahvali poročevalcu za njegovo poročilo, ki je bilo jasen odgovor na napade nasprotnikov, ki je gotovo zadovoljil vsakogar izmed nas. In to nam popolnoma zadostuje, kajti odobrenje z druge strani odklanjamo najodločnejše, kakor odklanjamo vsako nadvarstvo nad nami in vtičanje v naše in v naše stranke zadeve. Nasprotniki vidijo v vsem, kar izide iz naše stranke, v vseh naših ustanovah, ki smo jih spravili z velikimi žrtvami v življenje, le nekaj protinarodnega. Protinarodna je »Mladika«, »Kreditna banka«, ljubljanski občinski svet itd., vse naše delovanje je le v škodo in sramoto slovenskemu narodu. Vprašamo le: Kje pa je njihova narodnost bila tedaj, ko so se ustvarjali mandati na Koroškem in Kočevskem, ko se je družba sv. Cirila in Metoda borila za obstanek slovenstva ob meji, ko je vlada zadala najhujši udarec Slovencev z Belarjevim imenovanjem itd. Zakaj tedaj niso pokazali svoje silne moči, s katero se tako radi bahajo! Zato z vso odločnostjo odklanjamo vsako njihovo vmešavanje v naše zadeve. V nadaljnjem je govoril o gospodarski emancipaciji slovenskega naroda od njegovih nasprotnikov, o »Kranjski hranilnici«, o geslu »Svoji k svojim« in strogem izvajanju tega gesla. Klerikaleci tudi v tem nimajo čiste vesti, kar se je posebno pokazalo pri »Kranjski hranilnici«. Zato pa je temveč na nas bevskanja, česar se pa ne plašimo. Edina želja klerikalcev je, da dobe v svoje roke še Ljubljano, to je kvintesenca vse njihove politike. To hočejo doživeti s danji njihovimi voditelji. Ali dokler bo med pristaši narodno - napredne stranke tako navdušenje, kakršno se kaže sedaj, se to ne zgodi. In dokler bo iz Ljubljane vrel vroč vrellec naprednosti na vse strani dežele, se ni bati pogina narodno-napredne stranke, toliko časa lahko mirno, a vedno odločno odbijajoč sovražnikove napade zremo v bodočnost.

Ker se ne oglasijo nihče več k besedi, zaključim s tem shod. Kot zastopnik vlade je bil pri shodu navzoč c. kr. policijski komisar dr. Trnovec.

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 20. maja. »Korespondenz Centrum« javlja o položaju: V prihodnjem ministrskem svetu pride v razpravo politični in parlamentarni položaj, na kar bo barona Bienenrtha sprejel cesar. V tej avdienci bo baron Benerth poročal cesarju o položaju in o sklepih ministrskega sveta ter ga prosil, da odloči o teh sklepih. Splošno se sodi da bo poslanska zbornica po binokostih razpravljala samo še o nekaterih nujnih predlogih in o proračunskem provizoriju. V prvi seji poslanske zbornice bo ministrski predsednik podal programatično izjavo vlade, v kateri bo dal opozicijskim strankam priložnost, da lojalno pojasne stališče napram vladi. Ako se bo situacija spremenila v toliko, da bo treba računati na sodelovanje čeških poslancev, bo vlada preduglašila svoje finančne predloge in bo pred vsem izločila iz njih predlog za zvišanje davka na pivo. Poleg tega se bo vlada trudila za to, da omogoči redno delovanje češkega deželnega zbora. V tem oziru se pripisuje velika važnost konferencam, ki sta jih imela te dni namestnik grof Coudenhove in grof Thun s posameznimi češkimi in nemškimi poslanci. Vse kaže na to, da bo vlada znova sprožila misel, da se v češkem deželnem zboru izvoli stalni sporazumni odtok. V to svrhu bo vlada sklicala še tekom tega poletja češki deželni zbor, da se bo konstituiral ter izvolil ta odtok.

Praga, 20. maja. »Union« poroča da se je neka vodilna politična oseba izrazila o položaju tako-le: Moje mnenje je, da se je ministrski predsednik prepričal, da proti Slovanom ne more vladati. Vlada se mora zavdati tega dejstva, kakor mora biti na jasnem tudi glede dejstva, da morate ostati na prvem mestu dve veliki vprašanji: socialno zavarovanje in češko vprašanje.

Iz »Poljskega kluba.«

Dunaj, 20. maja. Poljska ljudska stranka je sklenila staviti v »Poljskem klubu« ta le predlog: »Poljski klub« zahteva, da se sestavi večina v parlamentu na temelju gotovega akcijskega programa in smatra izvedbo s sanacijo deželnih financ zvezanega finančnega načrta kot izredno nujno. »Poljski klub« naj teži za tem, da bo ministrstvo sestavljeno tako, da bo Poljakom omogočeno složno postopati z drugimi slovanskimi strankami. — O tem predlogu je klub sklepal v svoji včerajšnji seji.

Po dolgotrajni debati je bil ta predlog soglasno sprejet. Kakor vse kaže, so se tudi Poljaki jeli polagoma približevati slovanski politiki.

Prevrat na Turškem.

Sultanova prisega na ustavo.

Carigrad, 20. maja. Včeraj je sultan Mohamed V. prisegel svečano v parlamentu na ustavo. V parlamentu so bili zbrani vsi poslanci in člani državnega sveta. Sultan je sedel na predsedniški tribuni. Ko je veliki vezir jel čitati prestolni govor, so vstali vsi v dvorani navzoči s sultanom vred. Nato je sultan Mohamed prečital zaprisežno formulo, nakar je odšel v cesarsko ložo, kakor so mu sledili principi in Gazi Mukhtar paša. Tu se je dal fotografirati. Nato so jeli prisegati poslanci in senatorji. Ko je predsednik senata čital zaprisežno formulo, ki se glasi, da bo prisegajoči ostal zvest ustavi in sultanu, dokler bo leta respektiral ustavo, so ga prekinili razni poslanci ter ugovarjali proti besedilu »dokler bo sultan respektiral ustavo«. Ta pasus so nato črtali. Nato so prisegli poslanci in senatorji zvestobo ustavi in sultanu. Nato je skupščina sklenila odgovoriti na sultanov prestolni govor s posebno adresno. Ko so se senatorji odstranili iz dvorane, je poslanska zbornica jela razpravljati o novem tiskovnem zakonu. Sultan je prisostvoval seji v svoji loži.

Abdul Hamid provzročitelj revolte dne 13. aprila.

Carigrad, 20. maja. »Courier d'Orient« priobčuje podatke nekega visokega dostojanstvika iz Jildiza, iz katerih je razvidno, da je Abdul Hamid sam vzpizoril reakcionarno revolto dne 13. aprila.

Vojno sodišče.

Carigrad, 20. maja. Sultan Mohamed je potrdil razsodbo vojnega sodišča, ki je obsodilo orožniškega polkovnika Ramzan beja in dva naknadno aretirana morilca poveljnika oklopnice »Asar i Tefik« na smrt. Policija je znova aretirala več reakcionarcev ter jih izročila vojnemu sodišču.

Vabilo

SHOD

narod. - napredne stranke,
ki bode

v nedeljo, 23. t. m. ob 10. dopoldne
v Predovičevem Selu v Predovičevi dvorani v Mostah.

Dnevni red:

Občinske volitve v Mostah.
Govorita dr. odbornik dr. Ivan Tavčar in dr. Gregor Žerjav.

Somišljeniki, naprednjaki, udeležite se tega važnega shoda val do zadnjega!

Jzvrš. odbor nar. - napredne stranke.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 21. maja.

+ Klerikalci, Hrvatje in Srbi. Že dolgo nismo bili priče tako drzni hinavščini, kakor jo uganjajo sedaj slovenski klerikalci. Naenkrat so naši klerikalci našli, da se niso nikdar vtičali v hrvaške zadeve in da imajo Hrvatje kakor Srbe za svoje brate. Tako se upajo klerikalci govoriti vzlic temu, da je v živem spominu, kaj so vse počenjali, kar jih bije po zobeh. Klerikalci s Slovenskega so bili tisti hujšaki, ki so začeli rogoviliti na Hrvaškem zoper Strossmayerja in njegovo politiko, ter za ustanovitev klerikalne hrvaške stranke. Slovenski klerikalci so bili med najneprtnnejšimi hujškati prvega hrvaškega katoliškega shoda, ki ga je Strossmayer tako demonstrativno obsodil in so od tedaj vedno stali na strani hrvaških klerikalcev ter razupitega in od vsega sveta zaničevanega drja. Franka ter ščuvali zoper druge hrvaške stranke. Ko se je na Hrvaškem ustanovila koalicijska, ko se je doseglo po tolikih letih težkega boja sporazumjenje med Hrvatini in Srbi, so bili zopet slovenski klerikalci tisti, ki so kot lakajji dunajske kamarile šli v boj zoper hrvaško-srbsko koalicijsko Šuklje, Krek, Šusteršič — vse je grmelo zoper koalicijsko, zoper slogo med Hrvatini in Srbi. Danes pa se držejo trditi ti isti ljudje ravno nasprotne resnice. To počenjajo iz jako prozornih razlogov. Internacionalni klerikalizem je na delu, da bi Bosno in Hercegovino spravil pod poveljstvo katoliškega fanatika, kaknega Zichyja ali kaj takega, ki bi kot orodje jezuitov vodil upravo anektiranih dežel v klerikalnem zmislu. A velika večina bosanskega prebivalstva je srbske narodnosti, je pravoslavna ali mohamedanska vere, zato skušajo klerikalci premotiti to

pravoslavno in mohamedansko večino in se ji hinavsko prikupiti, da bi jo klerikalizem laglje dobil v kremplje. Pravoslavnim in mohamedanskim Srbom svetujemo bratsko, naj se ne dajo speljati na led. Katoliški klerikalizem je eden najhujših njihovih sovražnikov, in ta klerikalizem se poslužuje slovenskih klerikalcev kot narodnih sorodnikov Bošnjakov, da bi dosegel svoje nečedne namene. Slovenski klerikalci so pač po krvi Slovenci, a po mišljenju so brezdomovinci, samo klerikalci, samo avantgarda najhujšega klerikalizma na slovanskem jugu. Ta klerikalizem bi si rad podjarmil Bosno in Hercegovino, a koder vlada, tam so razmere obupne. Naj pogledajo Bošnjaki samo v naše kraje, pa bodo videli, kaj pomeni klerikalno vladanje, in spoznali bodo, da bi prišli sami v največjo nesrečo, če bi se dali preslepiti in ujeti v klerikalne zanjke. Torej, bratje v Bosni in Hercegovini, čuvajte se slovenskih klerikalcev, ti so kužni.

+ Klerikalni listi kar tulijo samemega veselja nad zmago duhovščine pri volitvah na Štajerskem. Kakor bi bilo kaj posebnega na tem, da zmaga duhovščina, kadar zlorablja vero, se poslužuje najhujšega terorizma in najgrje korupcije ter je povrh še deležna najizdatnejše podpore od strani vlade. Klerikalci so zmagali, da, ali prazno in bedasto je njih vpitje, da je s tem ubita napredna stranka. Bilo bi proketo slabo na svetu, če bi bila napredna in narodna misel odvisna od par mandatov. Narodna stranka na Štajerskem je prvič posegla kot samostojna organizacija v volilni boj in je z ozirom na to ter na dejstvo, da ima Sp. Štajer vendar po svoji ogromni večini agrarno prebivalstvo, dosegla jako častne manjšine. Klerikalci so zmagali, da, a vzroka, za posebno veselje nimajo nobenega.

+ Slovenski kadetje — »velajdalci«. Berolinski »Lokalanzeiger« javlja iz Belgrada, da je nameravalo 11 gojencev kadetne šole v Kamenici pri Petrovaradinu pobegniti v Srbijo ter vstopiti v srbsko armado. Ti gojenci po narodnosti Slovenci, so baje o tej svoji nakani že obvestili srbskega vojnega ministra generala Živkovića. Eden izmed njihovih tovarišev je naznanil nakano slovenskih gojencev poveljniku kadetne šole, ki je nato zasedel vsa pisma, ki so jih gojenci pisali v Srbijo. Proti gojencem se je uvedla najstrožja preiskava. Ta vest sama na sebi se nam zdi malo verjetna, ker dvomimo, da bi bili v kadetni šoli v Kamenici tudi slovenski gojenci. Ako pa je res, da so v tej šoli tudi Slovenci, in da se je proti njim uvedla preiskava, smo prepričani, da je vsa afera izmišljena in zlobno uprizorjena s strani nemških in madžarskih gojencev, ki so gotovo denuncirali svoje slovenske tovariše. Vsekakor je stvar taka, da bi bilo umestno, da se o nji informirajo slovenski poslanci. Pred vsem bi apelirali na predsednika brambnega odseka poslanca Pogačnika, naj si da poročati o tej tajinstveni aferi v Kamenici.

+ Deželnovladna slovenščina. Pred kratkim je bilo slišati nekega baje slovenskega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmoežnega deželnovladnega uradnika, ko je nekemu človeku rekel: »Londesprezidentov pendentar klofa na ganku tepihe« Tako znajo Schwarzovi uradniki slovenski; take uradnike nam sme Schwarz nastavlja pač le vsled tega, ker ve, da je klerikalcem vse prav, samo če stori njih stranki vse, kar zahteva.

+ Pri občinskih volitvah v Idriji, pravi »Priobčenev« idrijski novičar, vse tako prav torej vendar ni šlo, kakor je pisal »Slovenski Narod«, ker se morajo v soboto vršiti dopolnilne volitve za dva odbornika in dva namestnika. Povedal pa ni klerikalni zavijač, kaj ni bilo v redu in kdo je kriv, da se ni vršilo vse v redu. Ali se celo klerikalci sramujejo vladnih razlogov za razveljavljenje par mandatov in ali ni vodil volitev klerikalni gerent s svojo volilno komisijo in jim prisostvoval c. kr. glavar Ekel! Oswald tudi pove, kako slučajno so si izbrali »neodvisni« volilci »neodvisnega« kandidata Jakoba Kristana. To vse se sicer prav lepo pove in je ta »neodvisna« kandidatura morda res tako formalno nastala, a je imela ves drugačen povod, ki pa je vse drugo, samo neodvisnost ne. Oswald se ni uprl volji zborujočih, ki so predlagali Kristana. Radi verjamemo, saj jo je on že pred posvetovanjem odobrill. Oswald bi zatajil tudi vero, da le doseže s tem političen uspeh. Pa to pot je imel smolo! Neodvisnike so volili samo klerikalci. Ubogi klerikalni volilci! Notico »klerikalna značajnost« smo zapisali le, ker so katoliški duhovniki volili enega izmed prvih in največjih svobodomiselcev v Idriji, čeprav nekdanjega, ko škof in sicer katoliško časopisje tako fanatično preganja svobodomiselce.

— Umrl je danes gospod Pavel Drahtler, dolgoletni vodja trdke I. C. Mayer. Pokojnik je bil vrl narodnjak in pristaš naše stranke. Bil

je eden izmed ustanoviteljev »Južnega Sokola«, ki ga je v šestdesetih letih razpustila vlada. Pokojnik je bil do svoje smrti član in vnet podpornik trgovskega društva »Merkur«. Vrlemu rodoljubi bodi ohranjen trajen spomin!

— Osebnost. Blagajniški ravnatelj g. Ant. Reich praznuje danes petintridesetletnico svojega službovanja.

— Stoletnica Lj. Gaja. Jutri (22. maja) ob 8. uri zvečer proslavi pazinska gimnazija stoletnico Lj. Gaja s svečanim koncertom in akademijo. Čisti dohodek je namenjen dijaškemu podpornemu duštvu. Kakor v Istri se bo Gajeva stoletnica praznovala pač tudi pri nas.

— »Čuki« prijatelji židov. Iz zanesljive strani se nam poroča, da kupujejo »Čuki« sukno za svoje obleke izključno pri znani čifutski trdkarji Bogomir Götzl na Starem trgu. To je tisti mož, ki si je največ zaslug pridobil, da so bili kruto obsodeni smrti nemških napisov.

— Vojaško kopališče se v kratkem odpre, zato opozarjamo mero-dajne kroge, naj nastaviyo take ljudi, ki bodo zmoini našega jezika in bodo vestno skrbeli za varnost kopajočega se občinstva, da se ne bodo dogajali slučajji, kakor lani, ko sta celo dva vojaka vprlčo svojih tovarišev utonila. V sili sta klicala na pomoč, pa jih nihče — razumel ni!

— Nemčurke nesramnost. Dne 18. t. m. popoldne se je vršila pri okr. sodišču značilna razprava. Tožena sta bila odvetniški uradnik g. Drago Vojška in znani nemškutarski provokaterja Oskar Plautz, oba radi žaljenja časti. — Stvar, za katero se je šlo, je bila ta-le: Dne 22. m. m. to je v času, ko se je vršila obravnavna proti snemalcem tabel, je Plautz z dvema nemškutarkoma zastavil g. Vojški pot ter ga arogantno vprašal, kako da se piše. Na to nesramnost se je g. Vojška postavil v bran in dal nemškutarjem zaslužen odgovor, rekoč: »Kaj vam mar prokleti burši, eno vam bom dal pa ga boste izvedeli.« Plautz je zaradi tega odgovora vložil tožbo. — Toda čeravno je Plautz, kakor je rekel, absolvirani jurist, vendar ne ve še, da se od kake tuje osebe ne sme zahtevati na javnem prostoru in na tak aroganten način imena. Zato je vložil tudi g. Vojška tožbo proti Plautzu. Pri razpravi je bil radi prestopka žaljenja časti obsojen na 20 K globe eventuelno 48 ur zaporu. Na enako kazen je bil obsojen tudi Plautz. Ko ga je vprašal g. sodnik Mohorič, kaj ga je ime g. Vojške zanimalo, mu je rekel, da zato, ker se je smejal prof. Schrautzerju in Bischofu, in baje sunil nekega njegovega kolego v porotni dvorani v rebra. — No lepa je ta, Slovence se niti več ne bi smel smejati! Iz dvorane g. Vojška seveda ni mogel iti po zraku in je že mogoče, da je v gnječi kako osebo zadel, a ne namenoma. Na nosu nima še nihče zapisano, ali je Nemec ali Slovenec. Brez dvoma je hotel Plautz provocirati. Plautza je zagovarjal tisti Leskowitz, ki je že zdavno hotel iti v Linc, ali vendar še sedaj tu v Ljubljani toleže slovenski kruh. Plautz se je pritožil radi previ-soko odmerjene kazni istotako tudi g. Vojška.

— Podkovska šola. Na podkovski šoli se bodo vršile dne 28. junija t. l. skušnje iz podkovstva za kovače, ki niso obiskovali podkovske šole. Kovači, ki hočejo delati to skušnjo, vložiti imajo prošnje pri vodstvu podkovske šole v Ljubljani do 10. junija. Priložiti je prošnji 1. učno spričevalo v dokaz, da se je prosilec izučil podkovstva pri kakem kovaškem mojstru, 2. potrdilo, da je prosilec najmanj 3 leta pri kakem kovaškem mojstru kovaški pomočnik. Natančneje se izvidi iz razglasa v prihodnji številki »Kmetovalca«.

— Trojni jubilej v eni rodbini. Marija Ciuha, voditeljica v Zeschkovih tovarni za bombaž v Hrušici, je 14. t. m. dovršila 50 let, odkar zvesto in vdano služi tej rodbini. Pred 10 leti je dobila častno svetinjo za 40letno službovanje. Tovarnar g. Zeschko ji je povodom tega izvanrednega jubileja izkazal svoje priznanje z dragocnim darilom. S to redko slavnostjo pa se je hkrati vršila 40letnica njenih sester Elizabete in Ane Novakove, odkar sta vslužbi v isti tovarni in pri istem gospodarju. Marija Ciuhova je mati sedmero otrok, ki so že vsi preskrbljeni, najstarejši med njimi je g. ravnatelj mestne elektrarne in mestnega vodovoda v Ljubljani. Povodom svoje 50letnice, odkar služi enemu gospodarju, je dobila obilo čestitk od blizu in daleč. Vrli ženi čestitamo tudi mi!

— Ustanove za invalide. Obresti 12 ustanovnih mest za invalide po 79 kron 80 vin. se bodo podelile na cesarjev rojstni dan t. j. 18. avgusta onih invalidom, ki so bili ranjeni v kaki bitki leta 1866 ali pa 1878 v Bosni ali Hercegovini. V slučaju, da bi takih prosilcev ne bilo, se bo oziralo tudi na vdove in sirote invalidov, oziroma tudi na doslužene vojske domačih polkov sploh. Razun tega se bo podelilo tudi 20 ustanovnih mest po

kron revnim vdovam in sirotam validov. Pravilno opremljene proge je vlagati potom okrajnih glavarstev ozir. mestnega magistrata ljubljanskega najkasneje do 15. junija.

— Včeraj se je v stolnici poročil tenorist poštni asistent gospod Matjan z gospico Ivano Kiovec. Bilo srečno!

— „Slovenske Matice“ 165. odprava seja bo v soboto, dne 22. maja ob 6. uri zvečer v društveni piri. Na dnevnem redu so naslednje točke: 1. Naznanila predsedstva. 2. Poročilo o delu odbora. 3. Poročilo o dopolnitvah volitev na letošnjem obecnem zboru. 4. Volitev predsednika prvega in drugega podpredsednika, blagajnika, dveh ključarjev in odsekov. 5. Publikacije za leto 1909: a) rokopisi, b) oddaja tiska. Tajnikovo poročilo. 7. Služajnosti.

— Gostovanje članov ljubljanskega slov. dežel. gledališča se vrši, kakor smo že poročali jutri v soboto, 22. maja v Ribnici, v dvorani hotela „Prkos“. Predstavljal se bo izvrstna francoska burka »Sladkosti rodbinskega življenja«. Začetek ob 8 1/2 ure zvečer. — V nedeljo dne 23. maja priredijo v Novem mestu veleznimivim gledališki in pevski večer, ki vsega osem muzikaličnih točk in dve zabavni igri, enodejanki. V ponedeljek gostujejo v Črnomlju v dvorani hotela Lakner, v torek in sredo pa v Metliki, v čitalniški dvorani. Upamo, da se izvrši gostovanje častno, moralno in gmotno, ako se bo le slavno občinstvo v navedenih krajih zavedalo svoje dolžnosti. Nadaljna gostovanja se vrše v sredo 2. junija, v Ratečah, v dvorani »Narodnega doma« in v četrtek 3. junija v Trbovljah v dvorani g. Forteca.

Za novo šolo v Mostah so oblikovali prispevati g. Debelak, posestnik in trgovec z vinom 500 K, g. Podobnik, posestnik in strojevodja 100 K in g. Šuler, posestnik in vlakovodja 50 K. Kaj bi našli obilo tako plemenitih in božjetrovnih posameznikov!

Pevsko in bralno društvo »Trilav« v Radoljici priredi v soboto 22. maja 1909 ob 8 uri zvečer v domu g. Kunstelja veselico s petjem in igro. Vstopnina za osebo 60 vinarjev, rodbinska vstopnina 1 K 20 vin. Posebnih vabil se ne razpošilja.

Zgubljen ali ukraden. Vajenko Ter. Stupar v Mariboru je poslal gospodinja na pošto, in ji dala bankovce za sto kron, katerega je ta nehal v roki. Prišel do blagajne, opazil, da bankovca več nima. Odločno odloži, da ga ni zgubila, ker je pazila in iščala pest. Če je to res, ga ji je pa kak zvit umazani potegnil iz roke.

Napad radi ljubosumnosti. Poštni odpravnik Prapper pri Sv. Jurju na Stajerskem je napadel radi ljubosumnosti sina tamošnjega krčmarja Wrany, ga pobil nenadoma na tla in zabodel z nožem v stegno. Na pomoč mu je prišel se poštini sel in mu pomagati udariti napadenega mladca, dokler ni slišal klice na pomoč. Wranyjev brat in preprodi napadalec, Wrany ima več težkih poškodb. Da je to storil Slovenec, bi zopet pisali nemški tisk »Windische Rache«.

Utonila je poldrugetna hčerka posestnika Fr. Kastele v Klanec pri Smarju poleg Grosuplja. Igrala se je s starejšo sestro na prostem, približala se neopaženo nekemu jarku in padla v vodo.

Zenska podružnica sv. Cirila in Metoda v Sežani je volila na svojem letnem zboru sledeči odbor: Ga. A. Bajec, predsednica; ga. Zvezdoslava Delak, podpredsednica; ga. Mira Znidaršič, tajnica; ga. M. Stofa, namestnica; ga. Milena Pirjevec, blagajničarka in ga. Justina Rožič, namestnica. Dalje so prišle v odbor gospe: Vekoslava Rebek, Franja Gulič, Rozina Konte, Ivanka Škrli, Janja Stofa in Zofija Renčelj. — Podružnica je nabrala tekoni l. 1908. za družbo 420 K.

Redni pomladanski koncert pevskega in glashenega društva v Gorici se vrši v soboto 5. junija v dvorani »Trgovskega doma«. Sodelovala bo goriška vojaška godba. Najznamenitejša točka sporeda bo vsekakor znana dramska narodna pravljica »Svanda dudak«.

Slovenska posest. V Solkanu pri Gorici je na prodaj hiša št. 110, v kateri je vpeljana že več let znana gostilna s krasnim vrtom in nekoliko gozda. — Slovenec se opozarja, da obvarujejo slovensko posest proti tujemu napadu in jo ohranijo narodu.

Uradne vesti. Pod skrbstvo so prišli: A. Lipove iz Jesenice, Ida Kleindienst iz Hrušice in Marija Peterl iz Javornika na Gorenjskem radi slaboumnosti. Skrbniki so: Lov. Baloh in Anton Čop iz Jesenice in M. Burja iz Kupljenke. — Izbris v r d k e. V zapisniku za posamezne tvrdke se je izbrisala »Mr. Mardet-schlager« »Pri zlatem orlu«, lekarna v Ljubljani, radi opustitve obrta. — Javna dražba polovice hiše št. 148 v Knežaku se vrši dne 17. julija ob 9 uri dopoldne pri okrajnem sodi-

šču v Ilirski Bistrici. Določena vrednost znaša 600 K, najmanjši ponudek pa 400 K.

Premog v žužnerskem okraju. Piše se nam: Naša dolina je nekako zapuščena, kakor se pa upati sme, bo tudi pri nas boljše nastalo, samo da bi se merodajni faktorji zavzeli za to. Pred nekaj leti je posestnik Anton Zaletež iz Globodola občina Mirna peš naletel na premog blizu Žužemberka. Posamezne kosa je dal preizkusiti v Ljubljani, kjer so bili odobreni. Ker pa mož iz gmotnih ozirih ni mogel stvar v tir spraviti, je čakal do danes, a ni našel nikogar, ki bi mu pomagal pri tem podjetju, dasi je Žužemberk le nekaj ur oddaljen od postaje Straža ali nasprotno od postaje Zatična. Ako bi se našel kak podjetnik, bi bila skoraj zagotovljena železnica mimo Žužemberka, katero nam že več let obetajo in če bi se to zgodilo, bi v kratkem nastale ob zeleni Krki razne tovarne, saj je vodna moč velika (800 do 1000 konjskih sil.) Tukajšnjim ljudem bi ne bilo treba v tujino s trebuhom za kruhom. Op. ured.: Naj se ljudje vendar obrnejo do svojih poslancev, ti naj kaj store saj obljub so dosti delali.

Turistovska kočja pri izviru Kamniške Bistrice, ki jo je prevzelo v najem »Slov. plan. društvo« (osrednje društvo), otvori se v nedeljo 23. t. m. Tistega dne priredi izlet tja kamniška podružnica S. P. D. in je pričakovati obile udeležbe tudi iz Ljubljane posebno z jutranjim kamniškim vlakom. Iz Kamnika se lahko dospe ob 12. uri k izviru. Izlet v Bistrico priporočamo tudi vsakemu turistu, ker je slovenska korporacija zgetarila lansko leto novo interesatno in zelo zložno pešpot, ki se ogne vsem neprijetnim klancem ter vodi turista vedno ob šumeči Bistrici in v hladni gozdni senci, tako da je sprehod po tej poti zelo prijeten in okrepčljiv. Odboru se je posrežilo pridobiti za oskrbnico te kočje izborni kuharico gđc. Marico Jerajevo, bivšo večletno voditeljico dobroznane kuhinje hotela Lloyd v Ljubljani. Koča je konfortno preskrbljena z mizami in gorkimi jedili (vsak dan sveže meso) in pijačo (najboljša, pristna domača vina). Ker je pričakovati v sezoni obilnega obiska od strani turistov in izletnikov osobito z rodbinami, opustil je odbor običajno vstopnino, ker nastavlja primerne gostilniške cene, uvedel je pa pristojbino ali odškodnino za tiste, ki bi prinesli seboj jedi in pijače ter jih vživali v društvenih prostorih.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici napravi veliko cestno dirko in sicer od Mirna do Gorice 475 km. Maksimalni čas 9 min., dne 20. junija t. l. ob 5. popoldne. Start v Mirnu pri mostu Vipave in start v Gorici gostilna Krek. Zbirališče v Gorici pri Molarju, odkoder se dirkači popeljejo v Mirno na cilj ob tričetrt na 4. Ob 4:50 slikanje dirkačev na startu v Mirnu. Dirala za dirkače so že naročena in bodo prav lepa. Prvi dirkač dobi še posebno darilo. Ob 6:30 se bode vršila polževa dirka na dvorišču gostilne Primožič v Tržaški ulici. Ob 7:30 se vrši srečkanje za novo dvokolo. Kolo bode ob 10. junija na ogled v oknu pri društvenem blagajniku gosp. Schivitzu v Tržaški ulici. Srečka stane 20 vin. in izžrebana številka bode naznanjena v časopisih. Videti polžovo dirko in srečkanje bode dovoljeno vsakemu, kateri kupi vsaj eno srečko pri vhodu. Polžev dirke se bode lahko vsak član vseh slovenskih kolesarskih društev udeležil, ako kupi pet srečk. Ako mu bode sreča mila, dobi lahko še dvokolo. Dirala za polžovo dirko bodo tri in sicer ena pozlačena svetinja, ena posrebrna in ena bronova. Prijave in pisma vprašanja naj se pošiljajo predsedniku kolesarskega društva »Danica« gosp. Franu Batjelu. Vloga za društvene dirkače za cestno dirko 1 K.

Železniška nesreča pri Pesnici. V soboto se je vršil na mestu nesreče ponovno komisijonalni ogled, katerega so se udeležili železniški in sodni zve-denci. Sestavili so tudi vlak, enak onemu gledališkemu vlaku, v katerega je zavezil brzovlak, in napravili poskuse, kako daleč so bile njegove luči na zadnjem vozu vidne v smeri proti brzovlaku. Določili so, da bi jih bil moral videti strojevodja brzovlaka v razdalji 350 m., in da bi bil v tej razdalji vkljub hitrosti 60 do 70 km. na uro, vlak še morda lahko ustavil. S tem so hoteli dokazati morebitno skrivnostno strojevodje brzovlaka. Čudno je in mučno za železničarje in občinstvo, da išče železnica na vse mogoče umetne načine še nadaljnjih skrivcev, ker se s tem nehoti osumlja, da hoče na vsak način obrniti splošno pozornost le na krivdo posameznikov, da ne bi kdo iskal preko teh vzroka tudi v pomankljivi upravi in nevarni splošno znani štedljivosti vodstva južnih železnic. Stajerska sadna razstava na Dunaju. Graška zveza kmečkih združenj je priredila lansko leto sadno razstavo na Dunaju, katere so se udeležili tudi slovenski stajerski sadjereji. Kakor poroča zvezni predsednik, je bil uspeh nad vse nepričakovano dober. Stajersko sadje, katero je bilo poprej na Dunaju

le malo znano, in so ga večinoma preku-povali navadni sadni meletarji po deželi, si je pridobilo toliko odjemal-cev, da se ga je od lanske razstave prodalo v dunajskih tržnicah pol milijona kilogramov in to po cenah, ki so vsekakor ugodne za lanske sadne razmere in je bil izkupiček kljub troškom prireditve še vedno dvakrat višji, kakor bi prodajali, kakor dosedaj običajno, doma. Stajersko sadjerejsko društvo, ki je štel lansko leto 554 članov, namerava prirediti letos sejme za sadjevec, kakor jih imajo že po Nemškem Stajerskem.

Goriška »Banca popolare«, o kateri smo svoječasno poročali, da je imela velike zgube radi samostanega igranja prejšnjega ravnatelja na borzi, je ustavila plačila. Primankljaj znaša glasom sklepnega letnega računa približno en milijon kron, katerega bodo pokrili člani upravnega odbora le deloma.

Ustrelila se je v Trstu radi neznanih vzrokov 19letna Marija Jurada, in sicer z lovsko puško. Prestrelila si je leve prsi.

Morilka svojega soproga. V Podgorju na Koroškem je ustrelila iz do sedaj neznanih vzrokov soproga nadučitelja Samoniga svojega moža. Približala se mu je v jutru, ko je še spal, in mu nastavila samokres tik glave. Samonig je bil na mestu mrtev. Nato je obstrelila in težko ranila še samo sebe. Pokojnik, katerega obžaluje kot izvrstnega učitelja in priljubljenega moža cela okolica, zapušta štiri nepreskrbljene otroke.

Zapri so v Mariboru potovalca za stroje A. Goloba iz Gradca, katerega sodišče zaradi raznih hudodelstev že dalj časa zasleduje. Izdal se je pri prodaji zlate ženske verižice pri zlatarju Truschl v Mariboru. Pri njem so dobili razne ukradene dragocenosti, več verižic in zlato žensko uro z dvojnim zlatim pokrovom.

Vojaki begunec. Iz zapora deželnoobrambne vojašnice v Celovcu je ušel prostak 47. polka Franc Ealer.

Nagradi, ki jih je razpisalo vodstvo kinematografa Pathe, sta dobila g. Prostoslav Piano, zastopnik v Ljubljani, za ime »Ideal« in g. Fran Krašovic, priv. uradnik v Ljubljani, za ime Elektro-Radiograf. Podjetje se bo torej v bodoče imenovalo »Elektro-Radiograf Ideal«. Vseh konkurentov je bilo 150.

Veleizdajniški proces v Zagrebu. Pri razpravi preteklo soboto sta bila zaslišana samo 2 svedoka in sicer Josip Medved, krčmar v Gvoz-danskem in Matija Čordašič, kotarski predstojnik in Dvoru. Priči nista izpo-vedali prav ničesar važnega ali vsaj zanimivega.

Slovanski hotel v Parizu. V Rue de Trévise št. 44 nahajajoči se Grand hotel de la Havanne je kupil češki hotelir I. Doležal, na kar naj bodo opozorjeni rojaki, ki hočejo morda obiskati Pariz.

Bonačev vojni red je priložen današnji izdaji za naročnike »Slov. Naroda«. Ta lični vojni red ima prednost pred vsemi drugimi podobnimi voznimi redi radi mnogovrstne vsebine. Vozni red je sestavljen strokovnjak z natančnimi voznimi cenami. Knjižica obsega tudi razne parobrodne proge, poštne tarife in zanimiv, na novo pregledani zapisnik planinskih izletov. Posamezni iztisi se prodajajo po 30 v s pošto 35 v in se zamore znesek poslati tudi v znamkah.

Vabilo
na
SHOD
nar.-napredne stranke

ki se vrši
v nedeljo, 23. t. m. ob 4. popol-
odne na vrtu hotela Tomšič v
Ilirski Bistrici.

Dnevni red:
1.) **Politični položaj.** Poroča dež. poslanec dr. Karel Triller.
2.) **Organizacija narodno-napredne stranke.** Govori dr. Ant. Švigelj.
Somišljeniki iz Ilirske Bistrice, Tr-novega, Prema in okolic, pridite vsi na shod!

Izvrš. odbor nar.-napredne stranke.

Drobne novice.

* Radi nesrečne ljubezni sta se ustrelila v Visočanu na Češkem 18-letni krojaški pomočnik in 16letna hčerka njegovega mojstra, ker jima je oče prepovedal ljubavno razmerje.
* Pol milijona mark je poneveril blagajnik hranilnice v Schweidmaru pri Hamburgu L. Brügman. Vjeli so ga še tisti dan in vpeljali v zapor, kjer so ga dobili v jutru mrtvega. Zdravniki so izrekli, da ga je zadela kap.

* Na letošnje olimpijske igre je povabil grški kralj Jurij nemškega cesarja s soprogo. — Oba sta se vabilu odzvala in obljubila obisk.

* Društvo slepeev se je ustanovilo v Petrogradu. Vstop imajo le oni slepci, ki si sami služijo kruh.

* Goloba pismonoša je vjel železniški čuvaj pri Admontu K. Rudolfer. Golob je imel na desni nogi prstan z napisom: »Dunaj 07, A. Z. 1008«. Bržkone ga je preganjala kak-tica roparica in se je na begu pred njo spustil v nižino, kjer je utrujen obsedel.

* Vlak je padel s tira pri vhodu v postajo Waldegg na Nižjeavstrijskem, proga državnih železnic Guten-stein-Ebenfurth. Štirje vozovi so razbiti, en sprevednik ubit. Vzrok nesreče je še neznan.

* Stari dolg. Pri izplačilu 53 milijonov, katere plača, kakor znano, avstrijska vlada Turčiji, je Turčija dovolila, da si odtegne Avstrija za potomce rodbine Florio v Kotoru 400.000 K. — Pred 50 leti so namreč turški roparji v turškem vodovju napadli in oropali kupčijsko ladjo ome-njene rodbine »Ovidio«, za katero bo turška vlada po dolgi pravdahi šele s tem poplačala odškodnino.

* V Miskolezu na Ogrskem je padala v nedeljo med silno nevihto skoro 50 minut gosta in debela toča ter napravila ogromno škodo po vi-nogradih in sadnih vrtovih.

Ustanovni
občni zbor
naprednega političnega in
gospodarskega društva
za logaški sodni okraj

bo
v nedeljo, 23. t. m. ob 4.
pop. v prostorih g. Julija
Lenasija v Gor. Logatcu.

Na dnevnem redu tega zborova-nja je med drugim tudi govor dež. poslancev dr. Frana Novaka iz Ljubljane.

Somišljeniki, udeležite se zanes-ljivo tega važnega shoda!

Telefonska in brzajavna
poročila.

Obtoženi Miljukov.

Petrograd, 21. maja. Pred se-diščem bi se morala vršiti obravnava proti voditelju kadetske stranke Mi-ljukovu, ker je l. 1906. priobčil v dnevniku »Rus« članek, v katerem je opisoval postopanje proti poročniku Smidu, ki je bil radi revolte na oklopnici »Rastislav« obsojen na smrt. K razpravi sta bila pozvana kot prič tudi sin in sestra poročnika Smida. Ker se nista odzvala vabilu, se jima je naložila globa po 25 rub-lev, ter se je obravnava preložila.

Častna plača pesniku.
Lvov, 21. maja. Na obnem zho-ru maloruskega znanstvenega dru-štva z imenom Taras Ševčenko se je na odborov predlog soglasno skle-nilo, da se ima iz društvenih sred-stev mesečno plačevati 200 kron pes-niku Ivanu Franko v priznanje nje-govih izrednih zaslug za malorusko slovstvo.

Srbsko-bolgarsko zbliževanje.
Belgrad, 21. maja. V podkrep-ljenje srbsko-bolgarskega prijatel-jstva nameravajo prirediti srbsko raz-stavo v Sofiji in bolgarsko v Bel-gradu ali skupno razstavo v Nišu. Inicijativo za to manifestacijo so dali privatni krogi.

»Cena za osvobojenje nedolžnih«.

Dubrovnik, 21. maja. Kakor ste že javili, je državno pravdnistvo za-plenilo list »Dubrovnik« radi dr. Mi-trovičevega članka »Cena za osvob-ojenje nedolžnih«, ki ga je priobčil tudi »Slov. Narod«. Uredništvo se je proti zaplembi pritožilo in okrožno sodišče je zaplembo razveljavilo iz-vzemši kratek stavek.

Postojna — mesto.

Postojna, 21. maja. Glasom dan-es popoldne z Dunaja došlega brzaj-avnega obvestila je cesar z odlokom z dne 9. t. m. povzdignil trg Postojno v mesto. Mesto je v zastavah, topiči pokajo. Zvečer se priredi bakljada, miroznov in razsvetljava.

Sprememba političnega položaja.

Dunaj 21. maja. V poslanskih krogih zatrujejo, da je z gotovostjo pričakovati, da se sedanja politična situacija v najkrajšem času temeljito spremeni. Konstatirani pa je pri tem treba, da Čehom in Jugoslovanom ni mnogo ležeča na spremembi se-danjega političnega položaja, več pa jim je ležeče še na tem, da nemško-poljski sistem popol-noma dogospodari, zakaj šele po-

tem bodo nastale nove razmere, ko bo sedaj vladajoči sistem popolnoma ban-krotiral.

Pesem o »nemški zvestobi«.

Lvov, 21. maja. »Dziennik Polski« reagira na slavošpeve nemških dunaj-skih listov na »nemško zavezniško zvestobo« ter pravi: »Deutsche Bundes-treue«, to je istovetno z zavravnostjo. Boljši bi bil izraz »Preussische Treue« za označenje verolomstva, kadar se gre za lastno korist ali kadar se nudi priložnost izrabiti za se nesrečo svo-jega zaveznika. Da so Prusi podpirali Avstrijo v bosanskem vprašanju, ne dokazuje drugega kakor to, da je Avstrija samo nemška avangarda na Balkanu.

Volitev poslanca v Varšavi.

Varšava, 21. maja. Danes se vrši nadomestna volitev poslanca v gosu-darstveni dumi namesto odstopivšega Dmowskega. Narodni demokrati kan-didujejo odvetnika Peplowskega, ki bo tudi najbrže prodril. Peplowski se udeleži razprav v dumi šele, ko se predloži dumi načrt o odločitvi holm-ske gubernije od kraljevstva Poljskega. Ako bo duma ta zakonski načrt spre-jela, bodo vsi poljski poslanci odložili svoje mandate ter zapustili dumo.

Načrti ruskih utrd v kraljestvu Poljskem ukradeni.

Petrograd 21. maja. Načrti ruskih utrd v kraljestvu Poljskem so bili ukradeni. Car Nikolaj je poklical v Petrograd varšavskega generalnega gu-bernatorja Skallona, da mu poroča o tem zločinu. Med ukradenimi doku-menti je najvažnejši načrt o fortifika-cijskih delih v Brzeščju. Car je sklenil poslati v Varšavo posebnega vladnega komisarja, ki bo vodil preiskavo v tej zagonetni stvari.

Ogrski ministri na Dunaju.

Dunaj, 21. maja. Danes zjutraj sta dospela semkraj domobranski minister Jekelfalussy in pravosodni minister dr. Günther.

Proslava bitke pri Aspernu.

Dunaj, 21. maja. Pri današnji pro-slavi bitke pri Aspernu, je bil navzoč tudi cesar, ki se je tudi udeležil slav-nostne službe božje. Po službi božji se je položil temeljni kamen za spomenik v bitki pri Aspernu padlim vojakom.

Proračunski odsek.

Dunaj, 21. maja. Proračunski od-sek je v današnji seji jel razpravljati o budgetu finančnega ministrstva. Odsek bo imel seje samo še do 27. t. m.

Fuzija »Juslov. kluba« z »Društvom za narodno obranu«.

Belgrad, 21. maja. »Jugoslovanski klub« se je združil z »Društvom za narodno obranu«. Novo društvo bo odslej zasledovalo zgolj kulturne svrhe.

Bratje!

Zopet je neizprosna smrt posegla v naše vrste. Vče-raj je preminil častni član ljubljanskega »Sokola« brat Pavel Drahsler, vzor Sokola, kateri si je ob ustanovitvi prvega Sokola na Slove-nskem stekel nevenljivih zaslug; liki mravlja je deloval neumorno na po-lju sokolskem ter svažemal dolgo vrsto let mesto vaditelja in učitelja borenja pri ljubljanskem Sokolu. Do svojega zadnjega dne je zasledoval z vidnim zanimanjem delovanje Sokol-stva ter se veselil njega napredka.

Bratje! Naša sveta dolžnost je, da temu vzornemu Sokolu izkažemo poslednjo čast ter da ga v čim mno-gobrojnejšem številu spremimo k več-nemu počitku.

Pozivljamo vso vseh ljubljansko sokolsko društva in Sokole iz okolice, da se v kar največje šte-vilo udeležijo pogreba, kateri bo dne

23. t. m. ob polu 5. uri popoldne. Zbirališče pol ure pred pogrebom v Narodnem domu.

Na zdar!

Predsedstvo »Slov. sokolske zveze«.

Žitne cene v Budimpešti.		21. maja 1909	
		v forintih	
Pšenica za julij 1909	za 50 kg K	13 14	
Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K	15 65	
Rž za okt.	za 50 kg K	10 80	
Koruza za maj	za 50 kg K	7 90	
Koruza za oktober	za 50 kg K	8 03	
Oves za okt.	za 50 kg K	7 75	
Efektiv 20 25 vin višje			

Meteorološko poročilo.
Vilna od marca 1909. Srednji mesec tih 730 mm.

mesec	čas opazovanja	stanje barometra v mm	stanje termometra v °C	vetrov.	Nebo
19. 9. sv.	743 2	14 1	sr. vzhod	jasno	
20. 7. sv.	742 6	8 7	sl. vzhod	soparno	
2. pop.	741 6	22 1	sr. vzhod	jasno	

3. sv.	742 2	16 5			
21. 7. sv.	743 9	10 2	sl. jug		
2. pop.	742 4	21 4	p. m. jvzh.		

Srednja večerjava temperatura 15 4° norm. 14 5° in predvečerjava 15 8° norm. 14 6°. Padavina v 24 urah 0 0 in 0 0.

Slovenci
zbirajte za žrtve!

Priložnost!

Proda se po najugodnejši ceni nov
električni klavir

Ugodna prilika za gostilničarje!
Več pove g. Jurmann, optik v
Selenburgovih ulicah št. 1. 1893 4

Št. 15207. 2012

Razglas.

Podpisani magistrat naznanja, da
se vrši **jutri, soboto, 22. maja t. l.**
ob 9. dopoldne na Sv. Petra na-
sipu št. 67.

prostovoljna dražba
hišne in kuhinjske oprave.
Kupci se vabijo.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 21. maja 1909.

Jutri, v soboto, 22. maja
bode
v hotelu „Južni kolodvor“
(A. SEIDEL)

povodom otvoritve vrta
velik
KONCERT
Slov. Filharmonije.

Začetek ob 8. Vstop prost.
Za obilen obisk se priporočata

2008 Alfred in Josipina Seidel.

10.000 parov čevljev!
4 pari čevljev samo K 6-50.

Vred ugodnega ogromnega nakupa se
odda na to nisko ceno: par moških in par
ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove
s močno sbitimi podplati, najnovejše oblike,
dajo par moških in par ženskih modnih
čevljev, elegantnih in lahkih.

Val 4 pari samo K 6-50.

Za naročitev sadostuje dolgot.
1999 Raspoložanje po povzetju.
Izvoz čevljev KOHANE, Krakov št. 31.
Neugajajoče rad samemjam.

Išče se prostorna
vinska klet

šim bliže Ljubljane isven užitninske
črte. 1980 2

Ponudbe se naj izvolijo doposlati
upravnistvu „Slovenskega Naroda“
pod „Vinska klet“.

Pravnik s judicijalnim izpitom 1886
službe

koncipijenta

pri advokatu ali notarju. Nastopi
tako.

Ponudbe pod „A. B. 27“ Gradec,
pote restancie. 2011-1

Ustna voda
„EUODIN“

Specijalite za kadilce.
4813 Glavna zaloga lekarna 22
Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Starejši
trgovski pomočnik

mešane stroke, dober računar in iz-
jen v pisavi, se sprejme pri tvr-
Norbert Zanier & sin v št. Pet-
v Savinski dolini. 2006

309 metr. stotov dobrega, sladkega

sena

ki se nahaja v Ljubljani, se pro-
po ugodni ceni. 2008

Natančnejša pojasnila daje Fra-
Hren, posestnik na Poljanski cesti

Novo slovensko podjetje.

P. n. trgovcem in cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem otvoril
novo obrt, in sicer:

**„Prvo in edino jugoslovansko
izdelovanje zavrtnic“.**

Izdelujem in imam v zalogi najmodernejše zavrtnice vseh kako-
vosti, izdelujem pa tudi po naročilu po izbiri facone in blaga.

Ker se mi je posrečilo za vodstvo novega podjetja pridobiti naj-
boljše strokovne moči z Dunaja, mi je omogočeno v vsakem oziru
postreči z dobrim in solidnim izdelkom 1906-5

po konkurenčnih cenah.

Nadejaje se, da bodo p. n. slovenski trgovci in slovensko občinstvo
podpirali novo industrijsko podjetje, se priporoča za obila naročila

„Prvo in edino jugoslovansko izdelovanje zavrtnic“
T. Mlekuž, Ljubljana, Privoz št. 3.

Jako strog in natančen

instruktor

ki bi hodil na dom poučevati učenca II. realke posebno nemško ino in
matematiko ter bi strogo natančno nadziral njegove naloge in se
slehnri teden prepiral o njegovem obnašanju in zmožnostih pri pred-
stojnikih, se išče za prav takoj, tako, da so cenj. ponudbe do jutri,
t. j. soboto 22. maja že poslati v uprav. „Slov. Naroda“. Starejši imajo
prednost ali vsaj bolj odrasli. 2007

1977-3

Lepo posestvo

preje nemška šola v večjem trgu na Gornjem Koroškem s prav lepim zraven le-
žečim vrtom se takoj proda Italijanu ali Slovencu. Sedaj se v hiši izvršuje trgovina
z mešanim blagom. Prometa 130.000 K, 15 sob, 4 kuhinje, skladišča itd. Pripravno
za vsako kupčijo ali obrt. Tudi za penzionat, otroški vrtec itd., ker je tamkaj mnogo
Italijanov. Cena 35.000 Takoj plačati 15.000 K, najemnina znaša K 3200.

Ponudbe pod „W. H. 2154“ na naslov Rudolf Mosse, Dunaj I., Selterstätte 2.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu. 14-57

Del. glavica K 3.000.000. Stritarjevo ulico št. 2. Rezervni fond K 300.000.

promese na 3% zem. kreditne sročke II. priporoča

po K 5 1/2,	žrebanje 5. maja, glavni dobiček K	60.000
po K 4 1/2,	" 15. " " "	90.000
po K 4	" 15. " " "	70.000
polovica po K 7, cele po K 12	" 15. " " "	200.000

Obrestuje vloge na knjižice in na tekoči račun 4 1/2 %

Vsem ljubim sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da
je naš iskreno ljubljani, nepozabni soprog, ozir. oče, tast, stari oče in svak, gospod

Pavel Drahsler

zasebnik

danes zjutraj ob 1. uri, previden s tolažili sv. vere, preminil.

Zemeljski ostanki predragega pokojnika se prepeljejo v nedeljo, 23. t. m.
ob 1/2 5. popoldne iz hiše žalosti, Šolski drevored šte. 2, na pokopališče pri
Sv. Krištofu, kjer se polože v rodbinsko rakev k zadnjemu počitku.

V Ljubljani, dne 21. majnika 1909.

Ela Drahsler,
soproga.

Milan Drahsler,
bančni uradnik,

Slavomir Drahsler,
o. in kr. linijski pomorski poročnik,
sinevi.

Demeter Drahsler,
cand. phil.,

Karel Šega,
o. kr. gimn. profesor, svak.

Pavla Šega,
svakinja.

Iva Drahsler,
sneha.

Liboria Drahsler,
sneha.

Jelka Drahsler,
vnukinja.

Mesto vsakega posebnega obvestila.